

تا زمانی که آزار و اذیت جنسی علاج نشود؛ شاغل بودن به تنهایی نمی‌تواند زنان جوان را توانمند سازد

اینترپرس سرویس-برایتون، بریتانیا، ۲۸ ژوئن ۲۰۲۲

بسیاری از افراد معتقدند داشتن شغل به واسطه درآمد، استقلال بیش‌تر و قدرت چانه‌زنی در خانواده موجب توانمندسازی زنان جوان می‌گردد؛ در حالی که آزار و اذیت جنسی گسترده این دستاوردها را تضعیف می‌کند.

تحقیقات جدید در مورد آزار و اذیت جنسی در کشورهای اوگاندا و بنگلادش نشان می‌دهد که زنان جوان در محل کار از حفاظت و امنیت کافی برخوردار نیستند و برای به چالش کشیدن آزار و اذیت جنسی که تجربه می‌کنند توان محدودی در اختیار دارند.

پس از مصاحبه و گفتگوهای گروهی با بیش از یکصد زن جوان در مشاغل کارگر صنعتی و خانگی، تجربه آن‌ها از آزار جنسی - و میزان آن - و همچنین عواملی که آنان را از گزارش آزار جنسی به مقامات باز می‌دارد، روشن شد. آزار جنسی در محل کار بسیار گسترده است. تمامی زنان جوانی که با آن‌ها مصاحبه کردیم آزار جنسی را در محل کار تجربه کرده بودند.

توهین کلامی، قضاوت کردن در مورد زنان و "بد نگاه کردن" رایج‌ترین و تقریباً به عنوان بخشی از زندگی روزمره آنان در محل کار است. لمس و دست زدن به بدن نیز اغلب رخ می‌داد.

زنان جوان و مجرد با پیشینه فقیر به ویژه در معرض خطر هستند. کارگران خانگی به دلیل شرایط کاری دور از جمعیت، حتی بیش‌تر در معرض شدیدترین اشکال آزار جنسی، از جمله توهین و تجاوز قرار دارند. ما همچنین دریافتیم که آنان به دلیل تفاوت‌های طبقاتی بیش‌تر و تحصیلات کم‌تر، آسیب‌پذیرتر بودند.

این تحقیق از موسسه مطالعات توسعه^۱ و شرکای پژوهشی ما نشان می‌دهد که اکثر زنان جوان بهترین استراتژی ممکن را برای جلوگیری از بروز اشکال فیزیکی آزار جنسی در تغییر رفتار خود می‌دانند. تاکتیک‌ها در این مورد متفاوت است؛ از اجتناب در تنها بودن در مکانی تا پوشیدن لباس‌های گشاد برای جلوگیری از جلب توجه مردان. یک زن کارگر بنگلادشی تعریف کرد که از حضور در قسمت‌هایی از محوطه کارخانه که پنکه‌ها با وزش باد ممکن است لباس او را کنار بزنند و پوست او را نمایان سازند اجتناب می‌کرد. کارگران خانگی در اوگاندا اگر مرد کارفرما در خانه تنها بود، ترجیح می‌دادند کارهای بیرون از منزل را انجام دهند.

^۱ Institute of Development Studies

هنجارهای جنسیتی

در طول تحقیق خود، ما و زبان شناسان همکاری کردیم تا بررسی کنیم چگونه زبان و هنجارهای جنسیتی بر بیان نظر و عاملیت زنان جوان در پاسخ به آزار و اذیت جنسی در محل کار تأثیر می گذارد.

ما دریافتیم که هنجارهای اجتماعی و جنسیتی موجود، رفتارهای پرخاشگرانه جنسی همکاران، سرپرستان و مدیران مرد را عادی می سازد و اغلب منجر به سرزنش زنان جوان برای جلب توجه مردان دیگر می شود. هنجارهای جنسیتی نیز بر بیان نظر و عاملیت زنان تأثیر می گذارد. به عنوان مثال، هنجارهای اجتماعی پیرامون پاکی و شرافت در بنگلادش، آزادی زنان را برای صحبت در مورد بدن خود و توجهی که از مردان دریافت می کنند، محدود می سازد. در اوگاندا، هنجارهای مربوط به ازدواج، کارگران خانگی را از هر گونه اقدامی منع می کرد؛ زیرا می ترسیدند وضعیت زناشویی کارفرمایان خود را مختل نمایند. زبان برای ابراز و به چالش کشیدن آزار جنسی ضروری است؛ اما دریافتیم هنجارهای اجتماعی و جنسیتی زنان جوان را از بیان رفتار متجاوز و نامناسب مردان باز می دارد. بسیاری از زنان جزئیات را پنهان می نمایند؛ به طور عمدی از تعابیر غیر مستقیم و حتی فاقد واژگانی برای توضیح آن چه برایشان اتفاق افتاده است استفاده می کنند؛ که این خود در نهایت فرصت‌های گزارش‌دهی و هرگونه عمل جبرانی را محدود می نماید.

گزارش کردن

با توجه به این موانع عمده برای صحبت در مورد آزار جنسی، تعجب آور نیست که تنها تعداد کمی از زنان جوان اقدامات بیش‌تری انجام دهند یا حوادث را گزارش کنند. بیش‌تر زنان جوانی که با آن مصاحبه کردیم، با کسی درباره وقوع یک حادثه صحبت می کنند؛ اما بیش‌تر برای جلب حمایت اخلاقی و نه اقدام علیه مجرم. زنان جوان احساس می کردند که پلیس و مقامات مایل به پاسخگویی نیستند.

مقامات محلی اغلب مردانی هستند که پرونده‌ها را رد می کنند؛ زنان را سرزنش می نمایند و یا از آنان می خواهند که گذشت کنند. زنان جوان و خانواده‌هایشان نیز به پلیس اطمینان ندارند. اکثر زنان پیش‌بینی می کنند که تشکیل پرونده نیازمند پرداخت هزینه‌های غیر رسمی و رشوه به پلیس است؛ از این روی موارد را به آنها گزارش نمی کنند. از این روی، زنان جوانی که شجاعت انجام اقدامات بیش‌تر را دارند، عمدتاً برای حل و فصل غیر رسمی مسائل با کارفرمایان باید به خانواده متکی باشند. حتی هنگام گزارش آزار جنسی به کارفرمایان، به طور معمول مسئله به صورت غیررسمی "حل و فصل" می شود و به ندرت مرتکبان با عواقبی مواجه می شوند. این بدان معناست که هر راهبردی برای مقابله با آزار جنسی در دنیای کار نه تنها باید کارفرمایان؛ بلکه باید مقامات دولتی مانند پلیس را نقطه هدف خود قرار دهد.

نظارت آشکار در مداخلات اشتغال جوانان

این یافته ها در نهایت این ایده موجود را که مشاغل رسمی "کار شایسته" را ارائه می دهند و زنان جوان را توانمند می سازند؛ به چالش می کشد. کارخانه های فرآوری مواد غذایی (محل های کار بسیاری از زنان که با آن ها مصاحبه کردیم) می توانند باعث رشد اقتصادی و ایجاد شغل برای تعداد زیادی کارگران غیر ماهر باشند. با این حال، در حالی که کارخانه ها مکان هایی رسمی هستند، بیش تر مشاغل در آن ها غیر رسمی و نامطمئن اند: کارگران فاقد قرارداد و امنیت شغلی اند، در آمد کمی دارند و به ندرت دستمزد دریافت می کنند.

در اوگاندا، اقدامات کارفرمایان در کارخانه ها برای مقابله با آزار جنسی کاملاً ناکارآمد بود و به اندازه کافی زنان را حفاظت و حمایت نکرد. هم در اوگاندا و هم در بنگلادش، حمایت غیرمستقیم ارائه شده به زنان از ناحیه کارگروهی و نه سیاست های رسمی، تا حدی از آن ها محافظت می کرد.

برای بسیاری از کمک کنندگان بین المللی و دولت ها، ترویج "مشاغل شایسته برای جوانان" یک اولویت کلیدی توسعه است. تمرکز آن ها بر مهارت ها، دستمزد مناسب و امنیت شغلی است و آزار جنسی در محل کار اغلب نادیده گرفته می شود. حتی در جایی که مداخلات اشتغال جوانان به طور مستقیم مشاغل و کارفرمایان را هدف قرار می دهد، فرصت ها برای بهبود سیاست های محل کار و حفاظت از آن ها از دست می رود. ما اکنون به قوانین، ساز و کارها و تغییر فرهنگ و نگرش برای کاهش آزار و اذیت جنسی زنان در محل کار نیازمندیم. این شامل ارائه حمایت از شرکت ها برای طراحی و اجرای سیاست های مقابله با آزار جنسی و ساز و کارهای شکایت ایمن، تشویق رهبری زن و کمیته های کارگران زن و نمایندگی زنان در محل کار در همه سطوح است. این امر به ویژه در بخش هایی که احتمالاً شغل ایجاد می کنند بسیار مهم است. اشتغال می تواند برای زنان قدرت ایجاد کند؛ اما در حالتی که آزار جنسی گسترده وجود داشته باشد، این فرصت برای توانمندسازی در بسیاری از کشورها تضعیف می گردد. ما به شدت نیازمندیم که دولت ها، کارفرمایان و جوامع محیط حمایتی مورد نیاز زنان جوان کارگر را فراهم کنند. باید تمرکز را از کمیت مشاغل به سمت کیفیت و ایمنی مشاغل تغییر دهیم.